

Autor: Christopher Pankhurst

Co to znamená být Mancunian (hovorové označení obyvatel Manchesteru a hrabství Greater Manchester, pozn. DP)? Možná, že prostě stačí být stávajícím nebo bývalým obyvatelem Manchesteru. Snad jde o určitý typ identity, často ztělesněný početnými hudebníky, kteří v posledních desetiletích z tohoto města vzešli. Vezměme si třeba zpěváka kapely Elbow Guye Garveyho:

Největší strach ze všech lidí v Manchesteru budou mít kvůli tomu, co on [atentátník Salman Abedi] včera udělal, praví muslimové, skuteční vyznavači opravdové víry, kteří nevěří v násilí ani vraždění coby prostředek k dosažení cíle. Multikulturní historie Manchesteru je jednou z příčin výjimečného úspěchu města.

Něco podobného znovu a znovu dokola slyším a čtu ve všech médiích už od prvních zpráv o zatím nejnovějším džihádistském masakru, při němž bylo zabito 22 lidí, řada z nich ne starší než osmileté děti. Ztělesněním ducha Manchesteru prý má být triumf lásky nad nenávisí – takto nám to alespoň neustále opakují. Manchester je globální vesnice uvnitř globální vesnice.

DĚLSKÝ POTÁPĚČ

Ale co někdejší zpěvák The Smiths a legendární Mancunian Morrissey? Den po masakru vydal následující prohlášení:

Hněv je nezměrný.

Kdy se to už konečně zastaví?

Theresa Mayová říká, že nás podobné útoky nezlomí. Ona si ale žije ve své neprůstředné bublině a očividně nemusí identifikovat těla mladých lidí v márnici. Úsloví „oni nás nezlomí“ navíc jenom znamená, že tragédie nezlomí ji a její imigrační politiku. Mladí lidé v Manchesteru už zlomení jsou, Sadiq Khan říká „Londýn je s Manchesterem“, ale neodsuzuje už Islámský stát, který se označuje za strůjce útoku. Královně se dostává absurdní chvály za svá „silná slova“ proti útoku, zahradní párty v Buckinghamském paláci ale stejně nezrušila; nikdo to v britském tisku nemůže kritizovat. Starosta Manchesteru Andy Burnham říká, že útok je dílem „extrémismu“. Jakého extrémismu? Extrémního králíka?

Zdá se, že v dnešní Británii se všichni bojí říct nahlas to, co si říkají v soukromí. Politici nám říkají, že se nebojí. Oni ale nikdy oběťmi nejsou. Jak snadné je nebát se, když jste před nebezpečím chráněni. Lidé takovou ochranu ale nemají.

Nu, rozhodně nic v duchu „láska zvítězí nad nenávistí“. Vlastně, jak už to tak často s Morrissem bývá, jako by spíše dával průchod přesně tomu, co cítí a myslí si opovrhované anglické dělnické vrstvy, které následkem svého deklasovaného ekonomického i sociálního statusu chtě nechtě musejí žít bok po boku skutečnosti muslimské imigrace, ne ji jen studovat zpovzdálí univerzitního kampusu. Nejsou náhodou skutečnými Mancunians oni? Jistí si můžeme být přinejmenším tím, že nikdo nestojí o to slyšet, co si o atentátu v Manchesteru myslí oni – alespoň pokud je předem dostatečně „neproklepli“, aby se ujistil, že jejich pozice budou dokonale *halal*.

Když Engels studoval pracovní podmínky anglické dělnické třídy, soustředil se zejména na manchesterské továrny. Dlouhá pracovní doba, nezdravé pracovní podmínky a ekonomické vykořisťování byly vpravdě šokující a jeho postřehy pomáhaly formovat Marxovo dílo a kritiku kapitalismu. Marx s Engelsem v Manchesteru 19. století viděli proces hromadění kapitálu, který ovšem nepodléhal kontrole žádného jednotlivého kapitalisty. Připomínal spíše jakousi nelidskou mašinerii, monstrum neúprosně pohlcující život dělnické třídy jako palivo pro své stále komplikovanější výtvořky. Marx viděl, jak ženy a děti musely nastoupit do zaměstnání, aby pomáhaly s rozšiřováním kapitalistické výroby a zvýšením její výnosnosti, zčásti proto, že dostávaly nižší mzdu než muži (a tak nevědomky dále pomáhaly snižovat mzdu svých manželů a otců) a částečně aby urychlily vývoj technologických inovací, jež by snížily náklady. Marx byl zděšený tím, že ženy i děti musely pracovat s muži a byly tak vystaveny chování i mluvě, jaké by správně vůbec neměly poznat. Horoval proti nadvládě kapitálu, protože věřil v integritu a lidství dělnické třídy a uznával i tradicionalismus a stabilitu jejího

rodinného života.

Současná levice, pohodlně usazená v akademických a mediálních postech, usedlou a nevybojnou přirozenost dělnické třídy nedokáže vystát a chápe ji jako další ze záplavy důkazů nedostatečné inteligence těchto vrstev – spolu s příznivým postojem k Brexitu či negativním názorům na imigraci. Levice už dávno necítí potřebu konstruovat k vyvracení jistých myšlenek argumenty – stačí jí ukázat, že právě to si myslí nevzdělanci; pokud se jí to podaří, stávají se tyto ideje fakticky nedotknutelnými. Nenávist levice k nevzdělaným bělochům má dvojí původ: jsou potřísněni bělošskou privilegovaností, ale zároveň moc hloupí na to, aby ji odsoudili. Terciérní vzdělání se tak pro postmoderní levici stalo jakýmsi iniciačním rituálem, při němž se běloši učí, jak vymezit strukturu svého bělošství a vyznat se ze svých hříchů. Po dokončení tříletého pokání se konečně mohou stát dospělými příslušníky společnosti, ale jako všichni konvertité v sobě i nadále živí obzvláštní nenávist k nekonvertovaným.

Forma identity, již tito běloši přijímají, je nekonečně tvárná a postradatelná, především však musí být zvolena aktem individuální vůle. Jenom lumpenproletariát musí obývat stejný kus země jako jejich otcové a dědečci a následně si tak letargicky zachovávat neměnně verboten postoje svých předků, od nichž nás má univerzitami šířené osvícené světlo cíleně odvádět. Pro bělochy je minulost temným místem plným zla a morálně ctnostné chování tak spočívá v jejím odsouzení a zvolení si osvícenější formy příslušnosti. Tento výběr identity jde ruku v ruce s geografickou mobilitou, na poválečném Západě běžnou. Obě značí připravenost vzdát se vlastního dědictví i kořenů. Tyto identity se pak vyjadřují prostřednictvím aplikací sociálních sítí, filtry profilových obrázků a hashtagy: prázdnými a banálními hieroglyfy kapitálu.

Ke kterému z druhů Mancuniana bychom se tedy měli obrátit, chceme-li nalézt ducha Manchesteru? Na rozhořčené příslušníky domácí dělnické třídy, potomky továrních dělníků, jejichž životy Marx s Engelsem doufali pozvednout? Nebo na chytré, na sociálních sítích zběhlé stávající obyvatele tohoto města i s jejich zbožnými projevy morální nadřazenosti?

Pro oficiální místa jsou mladé bělošské životy ze severu země laciné a postradatelné, jak jsme ostatně viděli v **Rotherhamu**. V 19. i 21. století tak je anglická dělnická třída pouhým ozubeným kolem v soukolí většího mechanismu. Nakonec ale ti, kteří zůstali věrní svému malému kusu světa a své anglické identitě, budou součástí příběhu mnohem trvanlivějšího než nějaký facebookový trend. A až se burácení vichrů kosmopolitismu konečně utiší, pár anglických dubů pořád bude stát tam, kde stály odjakživa, s kořeny pevně vnořenými do anglické půdy.

Úvaha Christophera Pankhursta **The Real Victims in Manchester – The White Working Class** vyšla na stránkách Counter-Currents Publishing 25. května 2017.